

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

Nye vaner - nye tanker

Oftentimes kan brud med vanetænkning skabe vækst og fremgang. Det gælder både i erhvervslivet, foreningslivet og i eliteidrætten.

Idan sætter fokus på vaner i denne tid, hvor tre aktuelle udgivelser falder over hinanden, nemlig evalueringen af Team Danmarks støttekoncept, rapporten om 'Danskernes motions- og sportsvaner 2007' samt den snart aktuelle bog om 'Idræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi'. Alle tre udgivelser omtales nærmere på idan.dk.

Team Danmark-evalueringen taler om behovet for at gå nye veje i talentidentifikation og talentarbejdet, hvis dansk eliteidræt skal hænge på i medaljekapløbet i de kommende år.

Samtidig viser rapporten om 'Danskernes motions- og idrætsvaner 2007', at teenagerne i samme aldersklasse som elitesportens største talenter snarere skal have lov at zappe ufokuseret mellem idrætsgrenene sammen med vennerne, hvis de skal fastholdes i foreningsidrætten. Det er to modsatrettede, men langt fra selvmodsigende tendenser. Der sker netop en øget polarisering i teenagealderen mellem dedikerede sportsudøvere og det store flertal, som helt dropper idrætten eller foreningerne.

80 procent af de danske fodbold drenge forlader eksempelvis foreningsfodbolden i perioden mellem 12 og 18 års-alderen. De gode bliver hængende, men flere dropper ud. De elsker stadig fodbold som i børneårene, men foreningerne lytter for lidt til teenagerens behov for sociale rum og for

fortsættes...

Indhold:

- Ældre generationer vælger idræt til
- Større frafald blandt teenagere
- Dansk eliteidræt taber terræn
- TD's støttekoncept til eftersyn
- Idrætten skaber nye iværksættere
- Lyt til de skæve idéer

Foto: Poffoto/ Finn Frandsen

Sport og motion er blevet en livslang aktivitet for flertallet af danskere.

De ældre generationer vælger idrætten til

Der er rekordstor tilslutning til en fysisk aktiv fritid blandt befolkningen over 40 år, viser en ny undersøgelse af danskernes motions- og sportsvaner.

Af Maja Pilgaard, Idrættens Analyseinstitut

Siden 1998 er andelen af voksne danskere, der dyrker regelmæssig sport eller motion, steget fra 51 til 56 procent. Men som figuren på næste side viser, er det udelukkende den ældre del af befolkningen over 40 år, som står for denne fremgang.

Resultaterne fra undersøgelsen af danskernes motions- og sportsvaner 2007 viser en skelsættende udvikling i danskerens idrætsmønster. Hvor idrætsdeltagelsen hidtil har toppet allerede blandt 10 til 12-årige, efterfulgt af et lineært fald i antallet af aktive i takt med stigende alder, er kurven nu vendt. Efter en travl periode i alderen 30 til 39 år får mange atter tid til et aktivt fritidsliv med sport og motion.

Især personer over 70 år er markant mere aktive end tidligere. Hele 21 procentpoint flere i denne aldersgruppe er regelmæssigt aktive i forhold til 1998.

Væksten blandt de ældre skyldes især, at der blandt kvinderne er en markant

fremgang i motions- og sportsdeltagelsen i disse år. Samtidig dyrker de lige under fire timers sport eller motion om ugen, hvilket antyder en svag stigning i forhold til 1998.

Mændenes tidsforbrug er derimod gået

fortsættes...

Fakta om undersøgelsen

'Danskernes motions- og sportsvaner 2007' er koordineret af Idrættens Analyseinstitut med støtte fra DIF, DGI, Lokale- og Anlægsfonden, Kulturministeriet, Friluftsrådet, Dansk Firmaidrætsforbund, Team Danmark og Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning.

Capacent Epinion har stået for udsendelse og indsamling af spørgeskemaer i november og december 2007.

Der er indsamlet svar fra 1.987 børn mellem 7 og 15 år og 4.147 voksne mellem 16 og 98 år.

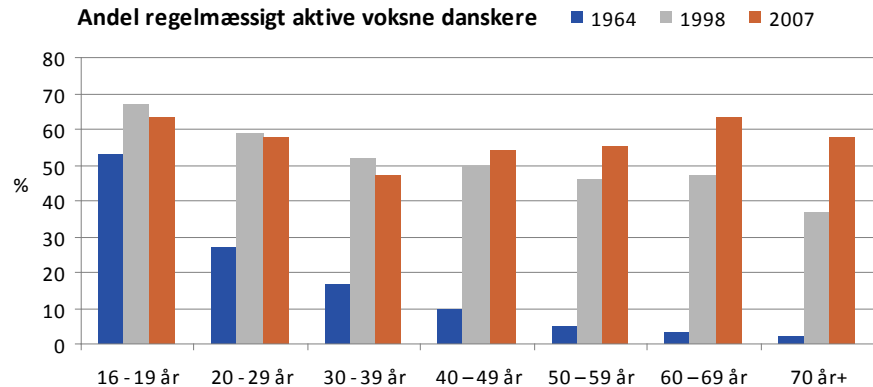
at dyrke kroppen i en i øvrigt omskiftelig hverdag uden for idrætten.

Mange unge siver til aktiviteter som styrketræning, jogging og aerobic, men de vil stadig gerne spille fodbold, badminton, håndbold og dyrke gymnastik, hvis tilbuddet er godt nok. I hvilken bog står det egentlig, at en fodboldklub ikke kan tænke mere på tværs og udvikle tilbud sammen med andre idrætsgrene eller fitnesscentre eller åbne træningerne mere på tværs af alder, niveau og sportslige ambitioner? Kunne man ligefrem forestille sig fodboldtræning forsøgsvis udbudt som fleksibel og sjov klippekortsmotion i den lokale fodboldklub?

Vanerne udfordres ligeledes i bogen 'Idræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi', som kommer på gaden den 26. juni. Et bedre samspil mellem erhvervsliv og idrætsorganisationer kunne sandsynligvis skabe nye spændende produkter til glæde for idrætten og erhvervslivet, men det kræver evne til at tænke 'ud af boksen'.

Idan lancerer i dag på idan.dk projektet 'Idrættens iværksættere – teknologi og iværksætteri i den danske sportssektor'. Vi hører gerne om spændende sportsrelaterede produkter og ideer.

De voksne er motions- og sportsaktive hele livet

Andelen, der dyrker motion og sport falder ikke længere støt gennem livet. De 60-69-årige er i dag lige så aktive som de 16-19-årige. Mindst aktive er de travle 30-39-årige.

en anden vej. Andelen af regelmæssigt aktive er kun svagt stigende sammenholdt med kvinder, og hvor mændene tidligere har brugt over en time mere om ugen i forhold til kvinder, er forskellen i dag reduceret til 20 minutter. Det betyder samtidig, at en dansk mand i gennemsnit er gået fra at være aktiv i godt fem timer om ugen i 1998 til godt fire timer og 20 minutter i 2007.

Individuelle idrætsgrene dominerer

Hver tredje dansker vandrer regelmæssigt, hver fjerde dyrker jogging eller motionsløb, mens knapt hver femte finder vej til styrketræning som de foretrukne motionsformer.

Således er det individuelle aktiviteter, der dominerer idrætsbilledet, og hele syv af de største aktiviteter bærer præg af at kunne dyrkes med stor fleksibilitet i hverdagen. Tabellen til højre viser en oversigt over de 10 mest dyrkede aktiviteter blandt voksne. Kvindernes stigende engagement afspejler listen over foretrukne aktiviteter, da kvinder i større grad end mænd vandrer, dyrker gymnastik, aerobic eller svømning. Mænd er stadig mere dedikeret til traditionelle boldspil som fodbold og badminton.

Det er karakteristisk, at valget af idrætsgren ændrer sig med alderen. Hvor fitnessaktiviteter som styrketræning, aerobic, spinning og jogging er mest udbredt blandt den yngre del af den voksne befolkning, hælder de ældre mere til aktiviteter med lavere intensitet. Gymnastik, svømning og vandring foregår i stor stil blandt ældre, men også golf er en idrætsgren i fremgang for denne generation.

Uorganiseret idræt vinder stadig frem

Særlig to organiseringsformer skiller sig ud i voksne danskernes måder at dyrke sport eller motion på. Dels har den uorgani-

serede idræt taget til i styrke, og hele 61 procent blandt voksne har dyrket aktiviteter på egen hånd inden for det seneste år. Dels er der stadig mange, som vælger den traditionelle idrætsforening, og især blandt den stigende gruppe af ældre over 60 år kan foreningsidrættens betydning måles. 44 procent blandt personer mellem 60 og 69 år har således dyrket foreningsaktiviteter det seneste år.

Til trods for at styrketræning, aerobic og spinning alle ligger inden for de ti største aktiviteter blandt voksne, er der stadig kun en begrænset andel på 18 procent, der har dyrket sport eller motion i private centre det seneste år. Det er dog en organiseringsform i stadig udvikling og efter foreningsidræt og uorganiseret idræt den hyppigste måde at dyrke sin idræt på.

Hent undersøgelsen på Idan.dk.

Top 10-aktiviteter blandt voksne	
	Andel udøvere
Vandreture	32 %
Jogging	25 %
Styrketræning	19 %
Gymnastik	18 %
Aerobic	17 %
Svømning	15 %
Cykelsport	12 %
Fodbold	10 %
Badminton	10 %
Spinning, kondicykel	10 %

Individuelle motionsorienterede aktiviteter er populære. Lige uden for top 10 finder man dans, stavgang, golf, bowling og fiskeri.

NYT FRA IND- OG UDLAND

Londons OL-budget var skønmaleri

Londons bud på OL i 2012 byggede på helt urealistiske forventninger, konkluderer det engelske parlament i en undersøgelse af budgetoverskridelserne.

Legene har allerede fire år før åbningen sprængt alle oprindelige budgetter. Ifølge et revideret budget fra sidste år kan OL ende med at koste cirka 9,3 mia. pund eller 90 mia. kroner. Det er cirka 50 mia. kroner mere, end man i sin tid stillede borgerne i udsigt. I det beløb er kun det offentlige udgifter medregnet. Samlet kan OL løbe op i mere end 120 mia. kroner.

Dermed indskriver London sig i rækken af eksempler på, at udgifterne til sportslige mega-events langt overstiger de oprindelige estimater. I Londons tilfælde peger den parlamentariske komite bl.a. på:

- At urealistiske forventninger til den private sektors bidrag indirekte har kostet det offentlige cirka 748 mio. pund.
- At det har vist sig vanskeligt at få flere entreprenører til at byde på olympiske bygninger, hvilket indebærer en risiko for, at byggeomkostninger løber ud af kontrol.
- At det nationale lotteri, som bl.a. støtter det brede idrætsliv, bidrager med næsten 2,2 mia. pund, uden at det er afklaret, hvordan man som lovet skal få 675 mio. pund tilbage efter legene.
- At der bør opstilles målbare kriterier for, hvilke langsigtede fordele OL skal give det engelske samfund. Det er ikke sket.

DGI og DIF fusionerer

Dansk idræt er på vej mod en enhedsorganisation. På et pressemøde i København tirsdag den 10. juni annoncerede DIF og DGI, at de to organisationers ledelser er blevet enige om de store linjer i en kommende fusion.

Den nye organisation får navnet Danske Idrætsforeninger med forkortelsen DIF og vil samle små 15.000 idrætsforeninger med cirka 2 mio. medlemmer under samme hat fra 2012.

Den formelle beslutning træffes efter planen dog først på de to organisationers årsmøder i foråret 2009. I mellemtiden skal en række detaljer i fusionsplanerne forhandles på plads, inden man i 2011 begynder den egentlige sammenlægning, hvis begge organisationer får grønt lys af medlemmerne.

På pressemødet sagde DIF's formand, Niels Nygaard, at målet er at samle og styrke den danske foreningsidræt med den vision, at Danmark skal være det bedste land i verden at dyrke idræt i.

DGI's formand, Søren Møller, fremhævede, at man med fusionen har haft som ambition at kombinere de bedste sider af de to organisationer: DIF's fokus på de enkelte idrætsgrene og DGI's generelt mere tværidrætslige og lokale udgangspunkt.

På det lokale, horisontale plan kommer den nye organisation til at bestå af 8-12 regionalforeninger, der bl.a. får ansvaret for turneringer og stævner målrettet bredden, uddannelser og rådgivning for foreningerne samt indgåelse af lokale partnerskaber med kommuner og andre aktører.

Regionsforeningerne vil tegne sig for 50 procent af de delegerede på det nye DIF's årsmøde.

De øvrige 50 procent skal komme fra DIF's nuværende 58 specialforbund, som samtidig omdøbes til idrætsforbund, og som får det overordnede ansvar for de enkelte idrætsgrene. Til gengæld vil regionalforeningerne i vid udstrækning få ansvaret for de lokale aktiviteter. Den nye struktur forudsætter derfor en større omvæltning på lokalt plan under mange af specialforbundene.

Der venter da også en længere politisk proces, som både skal afklare alle detaljer i fusionen og sikre politisk opbakning i de to organisationer. Overordnet er målet, at regionalforeningerne, idrætsforbundene og landsorganisationen hver får rådighed over cirka en tredjedel af midlerne, og at ingen områder mister penge i forhold til i dag.

Hovedsædet bliver placeret i hovedstadsområdet. Det kunne naturligt blive i Brøndby, hvor Danmarks Idræts-Forbund har til huse. Til gengæld er det ikke afklaret, hvem der skal sidde i formandsstolen fra 2012.

Læs også kommentaren på ldan.dk.

Større frafald blandt teenagere

Mens den ældre generation i stigende grad boltrer sig med sport og motion i fritiden, vælger danske teenagere aktiviteterne fra som aldrig før.

Af Maja Pilgaard, Idrættens Analyseinstitut

Dansk idræt har et problem med at fange interessen blandt de store børn og teenagerne.

Undersøgelsen af danskernes motions- og sportsvaner fra 2007 peger på, at der generelt er blevet færre børn og unge, som dyrker regelmæssig sport eller motion.

Som figuren viser, står de 13 til 15-årige for den største nedgang i andelen af regelmæssigt aktive de seneste ti år, og hele ti procentpoint færre i denne aldersgruppe dyrker sport eller motion sammenholdt med 1998. De yngste børn mellem 7 og 9 år er til gengæld blevet mere aktive.

Den massive tilbagegang af motions- og sportsaktive teenagere finder sted sideløbende med en intensiveret træningsmængde blandt de unge, som forbliver i idrætslivet. De aktive unge bruger nemlig mere tid end yngre børn, ligesom de bruger mere tid end samme aldersgruppe gjorde for ti år siden. En øget polarisering mellem meget aktiv og meget inaktiv er derfor en kendsgerning blandt unge.

Hvorfor falder teenagerne fra?

Mens foreninger har godt fat i de 7 til 12-årige, peger undersøgelsen på flere grunde til, at det er sværere at fastholde de unge.

Hele ni ud af ti børn mellem 7 og 12 år går til idræt i en forening, mens ikke mindre end 26 procent i aldersgruppen 13 til 15 år er stoppet i en forening det seneste år.

En del af forklaringen kan være, at foreningerne stiller større krav om træningsmængde og præstationsoptimering, når børnene bliver ældre. Undersøgelsen viser nemlig, at de unge oftest stopper, fordi de

Foto: Gavin Spencer

mister interessen, fordi de mangler tid, eller fordi træningstiderne passer dårligt.

Teenagerne ønsker i stedet at bruge tid på vennerne, de får andre fritidsinteresser eller bruger tid på fritidsjob, hvilket flere og flere får svært ved at kombinere med faste træningstider og kamp hver weekend.

Ingen at følges med

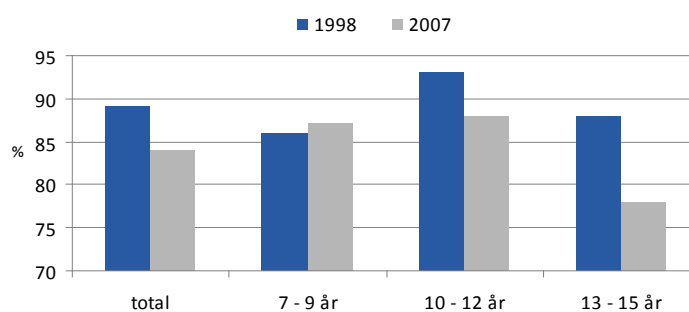
Desuden er der en tredjedel blandt de inaktive unge, som ikke har nogen at følges med til sport eller motion, hvilket de ser som en barriere for at påbegynde en aktivitet.

Det er med til at understrege, at vennerne betyder meget i forhold til valg af fritidsaktiviteter. En interessant pointe i den forbindelse er den stigende interesse for at dyrke individuelle aktiviteter, og tilgangen til fitness og jogging stiger fra begyndelsen af teenageårene helt op i 30-års alderen.

Sideløbende med en stigning i andelen, der dyrker disse aktiviteter, stiger andelen af inaktive, som mangler nogen at følges med. Derfor påpeger undersøgelsen en generel mangel på idrætstilbud, som formår at kombinere fleksible idrætstilbud med et fokus på det sociale element.

Flere unge falder fra i forhold til tidligere

Andel regelmæssigt aktive børn og unge

Børnene dyrker stadig i meget vid udstrækning regelmæssig idræt. Men i de tidlige teenageår stiger andelen af idrætsligt inaktive kraftigt.

Reaktioner på DIF-DGI-fusionen

De første reaktioner på DIF og DGI's planer om en fusion spænder fra opbakning til afventning.

I en fælles pressemeddelelse hilser kulturminister Brian Mikkelsen og skatteminister Kristian Jensen fusionsplanen velkommen som en måde at styrke det frivillige idrætsliv på. Samtidig siger Kristian Jensen, at staten ikke vil ændre på de tipstilsbud, som udgør den vigtigste finansieringskilde for de to organisationer i dag.

Den tredje landsorganisation, Dansk Firmaidrætsforbund, er efterfølgende blevet inviteret til drøftelser i en fælles arbejdsgruppe med DIF og DGI, der skal afklare, om DFIF vil indgå i den nye organisation som et vedtægtbestemt udvalg eller selvstændigt idrætsforbund.

I forhandlingerne i arbejdsgruppen vil DFIF under alle omstændigheder have sikkerhed for en videreførelse af firmaidrættens særlige værdier, en overordnet politisk medbestemmelse, en sikring af de lokale firmaidrætsforeningers indflydelse på deres politiske repræsentation og økonomiske garantier for forbundet og dets foreninger.

Kraftig vækst i de store ligaer

Den kraftige vækst fortsætter i de store europæiske fodboldligaer, viser Deloitte's årlige rapport om den økonomiske udvikling i professionel fodbold, 'Annual Review of Football Finance 2008'.

Med en vækst på seks procent nåede den samlede omsætning i de fem store fodboldlandes bedste rækker (England, Tyskland, Spanien, Italien og Frankrig) op på 7,1 mia. euro svarende til 53 mia. kroner i sæsonen 2006-2007.

Lokomotivet i udviklingen er fortsat den engelske Premier League, som på blot et år har øget omsætningen med 11 procent og nu omsætter for 2,3 mia. euro eller 17 mia. kroner.

Dermed nærmer gabet ned til nummer to i hierarkiet, den tyske Bundesliga, sig en milliard euro. Tager man højde for det engelske pounds lave kurs og fremskriver væksten, kan Premier League allerede i år blive dobbelt så stor målt på omsætningen i forhold til de øvrige konkurrenter.

Ligesom man kan spore en polarisering mellem ligaerne, tegner det samme billede sig på klubniveau i Premier League, hvor de fire store klubber, Chelsea, Manchester United, Arsenal og Liverpool, stod for langt hovedparten af væksten.

Årets rapport fra Deloitte dokumenter endnu en gang tendensen til, at indtægterne føres over i spillerløbninger. På blot et år er Premier League-klubbernes lønudgifter steget med 13 procent, og de samlede lønudbetalinger udgør nu 63 procent af omsætningen.

Foto: Polfoto/ Mich Anderson

Jonas Høgh-Christensen topper verdensranglisten i finnjolle, men generelt er sejlsporten blandt de traditionelle paradeidrætsgrene, som mærker den stærkere internationale konkurrence.

Dansk eliteidræt taber terræn på den internationale scene

Dansk eliteidræt havde resultatmæssigt nogle gode år i 1990'erne, men siden er det gået ned ad bakke, uanset hvilken målestok man anvender.

Af Klaus Nielsen, professor på Birkbeck, University of London

I forlængelse af Murens fald og Sovjetunionens opløsning oplevede Danmark i 1990'erne i lighed med de fleste andre vesteuropæiske lande en række år med en klar resultatmæssig fremgang, men det er ikke lykkedes at fastholde niveauet.

Siden årtusindeskiftet er det gået tilbage, og dansk eliteidræts konkurrenceevne er nu tilbage på omtrent samme niveau som i 1980'erne, da Østeuropas statsamatører satte sig på en meget stor andel af medaljer og andre topplaceringer ved store internationale mesterskaber som OL, VM og EM.

Mange opgørelsesmetoder

Det er på ingen måde entydigt, hvordan udviklingen i resultatniveauet og konkurrenceevnen bedst måles, men uanset, hvilken målestok der tages i brug, er resultatet det samme.

Man kan se på udviklingen i antal medaljer, medaljepoint (hvor en guldmedalje giver tre point, en sølvmedalje to point og en bronzemedalje ét point) og topplaceringer i form af eksempelvis top 8-place-

ringer, hvor en 1. plads giver otte point, en 2. plads syv point og derefter indtil en 8. plads, der tildeles ét point.

Man kan medtage revl og krat i form af samlet antal medaljer ved internationale mesterskaber. Man kan nøjes med at se på de idrætsgrene og discipliner, der er på programmet ved OL eller sommer-OL, og man kan også skelne mellem mere og mindre betydningsfulde mesterskaber og tillægge mesterskaber i discipliner med stor konkurrence, udbredelse og prestige større vægt end discipliner, der er mindre udbredte og omgærdet af mindre opmærksomhed.

Flere mesterskaber skjuler tilbagegang

Tilbagegangen i dette årtusinde er mindst tydelig, hvis der tages udgangspunkt i samlet antal medaljer i alle idrætsgrene år for år ved OL, VM og EM.

Dette antal har siden år 2000 været næsten konstant, når der sammenlignes med nærmest foregående sammenlignelige år, men dette skal ses i sammenhæng med, at antallet af internationale mesterskaber er blevet væsentligt forøget i disse år. Der er eksempelvis blevet indført VM i ergometerroing og kvindeboksning og nye discipliner

Ny bestyrelse i Team Danmark

Kulturminister Brian Mikkelsen har genbeskikket regionrådsformand Carl Holst som formand for Team Danmarks bestyrelse for en fireårig periode.

Samtidig har ministeren beskikket tre nye bestyrelsesmedlemmer, nemlig tidligere håndboldspiller Camilla Andersen, professor i idræt Else Trangbæk og Niels-Christian Levin Hansen, major og medlem af DIF's bestyrelse.

Herudover sidder Steen S. Pedersen, landstræner i badminton, lektor Eva Wulff Helge, Birgitte Nielsen, partner i JMI Invest samt Ole M. Daugbjerg, Chief Reputation Officer, Danfoss, i Team Danmarks bestyrelse, som DIF og kulturministeren sammensætter i fællesskab.

Foto: Sanja Cjenero

Tennis øger indsats mod korruption

Mistanken om fiksede tenniskampe og andre former for korruption får nu tennis-sportens organisationer til at vedtage et fælles program mod korruption og ned-sætte en særlig enhed, som skal bekæmpe uregelmæssigheder inden for sporten.

Bag indsatsen står en koalition bestående af det internationale tennisforbund, ITF, de fire grand slam-turneringer, ATP- og WTA-touren. Fokus ligger primært på at imødegå mistanker om fiksede tenniskampe, der er blevet et problem i takt med, at internet-betting vinder frem.

En ny rapport konkluderer blandt andet, at der inden for de seneste fem år har været afviklet 45 kampe, hvor spillemønstret hos internetbookmakeren Betfair har været så mistænkeligt, at der er behov for yderligere undersøgelser.

Samtidig opstiller rapporten 15 anbefalinger til en koordineret indsats mod korruption i tennis. De fire organisationer er i den forbindelse klar til at samarbejde med regeringer og myndigheder.

På længere sigt kan indsatsen måske komme til at omfatte alle sportsgrene, hvis integritet er truet af forsøg på korruption. Ifølge den engelske avis The Guardian kan endemålet blive oprettelsen af et internationalt antikorrupsionsagentur, der er opbygget efter samme model som det internationale antidopingagentur, WADA.

ner i triathlon, gymnastik og ju-jitsu. Dette er discipliner, hvor Danmark tilsammen vinder en del medaljer.

Hvis der ses bort fra sådanne nye discipliner, er tilbagegangen tydelig. Det samme billede fremkommer, hvis man udelukkende ser på antal medaljer i OL-disciplinerne. I perioden 1992-2000 vandt Danmark ialt ti medaljer i gennemsnit pr. år ved VM, EM og OL. Siden 2001 har gennemsnittet været seks medaljer pr. år.

Hvis dansk eliteidræts konkurrenceevne vurderes udelukkende på grundlag af antal medaljer ved OL, er der ikke nogen tilbagegang at spore. I 2004 vandt Danmark således i alt otte medaljer, hvilket siden 2. Verdenskrig kun overgås af OL i 1948. Dette kan imidlertid afspejle nogle tilfældige udsving.

Det giver et væsentligt mere pålideligt indtryk af udviklingen at tage udgangspunkt i antal medaljer eller medaljepoint i OL-disciplinerne fra år til år, idet der medregnes resultater ved VM el. lign. konkurrencer såsom World Cup eller placeringer på verdensranglister i år, hvor der ikke afholdes OL. Her er tilbagegangen meget tydelig. I årene mellem OL i 1996 og OL i 2000 vandt Danmark således i OL-disciplinerne i alt 12 medaljer pr. år ved VM el. lign. I årene mellem OL i 2000 og OL i 2004 var det syv medaljer pr. år, og i årene 2005-07 var antallet faldet yderligere til fem medaljer pr. år.

Tilbagegangen har været særlig markant de allersneste år. Dette fremgår mest tydeligt, hvis der ses på top 8-point. Mens Danmarks top 8-pointsum var henholdsvis 108, 92 og 99 ved de seneste tre OL, var antallet af top 8-point markant lavere de to seneste år (2006: 85; 2007: 71). Samlet antal top 8-point var i 2007 nede på niveau med Danmarks pointsum ved OL i Seoul 1988, hvor Østeuropas dominans var udtalt, og hvor der ved OL blev konkurreret i langt færre discipliner end i dag.

Markedsandel er vigtig

For at få et dækkende billede af dansk eliteidræts konkurrenceevne bør resultaterne egentligt vurderes i forhold til det samlede antal konkurrencer og dermed det samlede antal medaljesæt.

Hvis der kommer flere konkurrencer til, skal Danmark vinde flere medaljer eller topplaceringer for at fastholde samme 'markedsandel' af det samlede antal medaljer, medaljepoint eller top-8 placeringer. Eftersom antal konkurrencer og medaljesæt ved OL er blevet markant forøget frem til 2004, er den næsten konstante danske medaljhøst således ensbetydende med en

Flere medaljer i 1990'erne

	Guld	Sølv	Bronze	I alt
1996	4	1	1	6
1997	4	8	4	16
1998	2	4	3	9
1999	4	4	4	12
2000	2	3	1	6
2001	0	3	2	5
2002	3	1	4	8
2003	3	2	3	8
2004	2	0	6	8
2005	0	2	2	4
2006	2	0	4	6
2007	1	2	3	6

Danske medaljer ved OL 1996, 2000 og 2004 og ved VM eller tilsvarende i årene mellem OL. Kun OL-discipliner er medtaget. Tabellen bekræfter, at resultatniveauet var klart bedre i slutningen af 1990'erne end i begyndelsen af indeværende årti.

faldende andel af samlet antal medaljer og medaljepoint. Forringelsen i konkurrenceevnen målt som 'markedsandel' er særlig markant, når der ses på top-8 placeringer.

Resultaterne kan fluktuere fra år til år og fra OL til OL som følge af tilfældigheder. Det kan man ikke regne med. Det er de langsigtede tendenser, der er afgørende, og disse tyder på et vigende resultatniveau for dansk eliteidræt og en svækket dansk konkurrenceevne. Danmark har dog stadig en placering i top-30 ifølge World Sporting Index (se tabel næste side).

Håndbold står stærkt

Man kan få et mere præcist billede af de bagvedliggende tendenser ved at se på udviklingen i resultaterne inden for de idrætsgrene, hvor Danmark traditionelt har vundet hovedparten af sine medaljer ved sommer-OL.

Fire idrætsgrene har stået for mere end to tredjedele af alle danske OL-medaljer siden 2. verdenskrig: sejlsport, roning, cykling og kano og kajak. Ved de seneste tre-fire OL er badminton og håndbold kommet til som medaljeslugere. Blandt disse seks idrætsgrene er det unikt, at dansk håndbold har styrket sin internationale position. Roning har fastholdt sin, mens de øvrige fire idrætsgrene har oplevet entydig tilbagegang.

Dansk håndbold er både på senior- og

Sponsormarkedet holder skansen

Danske annoncørers forbrug på sports-sponsoring havde en beskedent vækst på 4,1 pct. i 2007 til i alt 1,182 mia. kr.

Dermed holder sportssponsoring sin markedsandel på lige knapt fem pct. af det samlede reklameforbrug i Danmark, mens der til gengæld sker drastiske forskydninger på dele af det øvrige marked.

Dansk Oplagskontrols årlige Reklameforbrugsundersøgelse viser en fortsat tendens til, at annoncering på internettet i løbet af et år eller to bliver den dominerende annonceringsform i Danmark.

Internettet steg i 2008 fra 1,794 mia. kr. til 2,502 mia. kr. Da forbruget på tv-reklamer samtidig er stagnerende og udgjorde 2,516 mia. kr. i 2007, mens dagbladene oplever en dramatisk oplags- og annoncekrise med et fald i annonceomsætningen på 7,6 pct. i 2008 til i alt 3,229 mia. kr., er der store strukturelle forskydninger i gang på mediemarkedet, som påvirker sportens kommercielle position.

Da internettet fortsat ikke er 'taget i brug' af hele befolkningen, er vækstpotentialet stort, hvilket også berører sporten.

Madrids logo til OL 2016.

IOC udvælger fire OL-kandidater

Fire byer, Chicago, Madrid, Tokyo og Rio de Janeiro, gik igennem nåleøjet, da IOC på sit bestyrelsesmøde onsdag udvalgte kandidaterne til værtskabet for OL i 2016. Til gengæld blev mødet endestation for Doha i Qatar, Prag og Azerbadjans hovedstad, Baku.

IOC's første sortering skete på baggrund af en teknisk evaluering af de oprindeligt syv kandidatbyers ansøgninger. Evalueringen konkluderede, at Baku og Prag på en række punkter havde svært ved at leve op til IOC's krav til bl.a. politisk opbakning, faciliteter, infrastruktur mv.

Til gengæld klarede Doha sig bedre i den tekniske bedømmelse end både Chicago og Rio de Janeiro, men blev alligevel valgt fra, fordi man af klimatiske årsager ville placere legene i oktober og ikke i juli-august som ønsket af IOC.

De fire udvalgte byer skal nu inden den 12. februar 2009 forberede deres endelige bud. Herefter er det op til IOC's session at foretage den endelige udvælgelse, når IOC mødes i København i efteråret 2009.

juniorniveau i absolut verdensklasse, og resultatniveauet er ikke forringet i forhold til det i forvejen meget høje niveau i 1990'erne. Dansk rosport har nogenlunde fastholdt niveauet fra 1990'erne. Siden tilkomsten af letvægtsklasser har Danmark vundet medaljer ved OL og VM hvert eneste år siden 1992. De fire øvrige af dansk eliteidræts paradediscipliner har til gengæld oplevet en klar resultatmæssig tilbagegang i 2000-tallet.

Sejlsport går tilbage

I sejlsport er tilbagegangen særdeles markant.

I årene mellem de olympiske lege siden 2000 er det kun blevet til en enkelt dansk medalje ved VM i de bådtyper, der er på det olympiske program. På verdensranglisterne er den danske repræsentation meget beskedent, når der ses bort fra Jonas Høgh Christensens 1. plads i finnolle. Ved udgangen af 2007 var den næsthøjeste danske placering en 15. plads.

Kun fem danske både har kvalificeret sig til OL i Beijing, og mange nationer, der tidligere lå væsentligt under Danmarks niveau, er nu klart bedre. Dansk sejlsports internationale niveau er i frit fald, for så vidt angår de bådtyper, der er på OL-programmet.

Ikke helt, men næsten lige slemt står det til i dansk badminton, hvor resultatniveauet er blevet markant forringet siden begyndelsen af 2000 tallet. Dette afspejles både i form af nedgang i antal medaljer og medaljepoint ved VM og i ringere placeringer til danske spillere på verdensranglisterne.

Dansk cykelsport har frem til slutningen af 1990'erne konstant vundet medaljer ved

Danmark stadig i top 30

	Placering i verden	Procent af medaljepoints
2005	25	1,05
2006	26	1,01
2007	28	0,82

World Sporting Index: Danmarks rangering og andel af samlet medaljepointsum i såvel olympiske som ikke-olympiske idrætsgrene. Danmark er efter denne opgørelsesmetode placeret blandt de 30 bedste idrætsnationer i verden.

VM i de discipliner, der er på OL-programmet. I 1980'erne og 1990'erne var der kun tre år uden medaljer. Derefter vandt dansk cykelsport ikke en eneste VM-medalje i disse discipliner frem til 2007. I kano og kajak har Danmark ikke vundet VM-medaljer i OL-disciplinerne siden 1999.

Også skydning og taekwondo har jævnligt bidraget til dansk eliteidræts medaljehøst i OL-disciplinerne, og også her er konkurrenceevnen oplagt svækket i forhold til 1990'erne.

Kun få idrætsgrene bryder med denne trend. De mest oplagte eksempler er bordtennis, brydning, ishockey og golf. Det er imidlertid indlysende, at dette ikke kan opveje effekten af den markante forringelse af konkurrenceevnen i hovedparten af dansk eliteidræts paradediscipliner.

Klaus Nielsen har bidraget med analyser af dansk eliteidræts sportslige resultater og måder at opgøre disse på i Idans evaluering af Team Danmarks støttekoncept for 2005-2008. Evalueringen kan hentes på Idan.dk.

Team Danmarks støttekoncept til eftersyn

Team Danmark arbejder sobert og i vid udstrækning meget tilfredsstillende med udviklingen af dansk eliteidræt, konkluderede Idan i sin nylige evaluering af Team Danmarks støttekoncept for 2005-2008.

Men evalueringen peger også på en række strategiske udfordringer. Konkret foreslår evalueringen blandt andet:

- at Team Danmark udvikler bedre mål for den sportslige udvikling, som det fremgår af ovenstående.
- at Team Danmark får større fokus på talentudvikling og talentidentifikation.
- at Team Danmark styrker det sports-

psykologiske område og får skabt en bedre koordinering af ekspertbistanden.

- at Team Danmark administrativt skaber en større grad af rammestyring med mindre bureaukrati og kontrol over for specialforbundene.

Team Danmark har efterfølgende sendt hovedlinjerne i sit nye støttekoncept for 2009-2012 til høring. Udkastet følger i vid udstrækning evalueringens anbefalinger.

Idans evaluering kan hentes i vidensbanken på www.idan.dk.

Dopingkontrol halter bagud

To måneder før OL i Beijing opfylder hovedparten af de internationale specialforbund og mange nationale idrætsforbund ikke WADA's antidopingregler i praksis.

En foreløbig rapport om internationale specialforbunds og nationale idrætsorganisationers evne til at opfylde de mange krav i det internationale antidopingagentur WADA's såkaldte WADA-kodeks bør give anledning til bekymring i optakten til OL i Beijing.

Således viste de foreløbige tal i rapporten, at blot 12 ud af de 28 internationale specialforbund, som er repræsenteret på programmet i Beijing, har et i praksis fungerende program for uanmeldt testning uden for konkurrence.

Yderligere otte hævder at have et sådant program, men i den foreløbige rapport vurderer WADA, at disse programmer mest er papirtigre. På papiret har 26 af 27 internationale specialforbund sørget for at indarbejde WADA's antidopingkodeks korrekt i deres regelværk.

WADA's norske direktør, Rune Andersen, siger til den norske hjemmeside Sportsanalyse.no, at problemerne med dopingkontrollen både kan skyldes manglende ressourcer og en kultur, som det tager tid at ændre i forbundene.

Rapporten har ligeledes gennemgået de såkaldte uafhængige nationale antidopingorganisationer som eksempelvis Anti Doping Danmark. Blot 26 af de 53 undersøgte organisationer skønnes at leve op til WADA's regelværk.

I processen frem mod harmonisering af det internationale antidopingarbejde er næste store milepæl november 2008, hvor alle interessenter også skal kunne opfylde krav om uanmeldte kontroller og testningsstandarder.

Nyt tidsskrift afløser årbog

Dansk Idræthistorisk Forening skifter navn til Forum for Idræt, Historie og Samfund (FIHS) og omlægger samtidig en af foreningens vigtigste aktiviteter: Udgivelsen af Idræthistorisk Årbog.

I 2009 vil årbogen således blive afløst af et nyt tidsskrift, der vil udkomme to gange årligt.

Navnet på det nye tidsskrift offentliggøres i det nye år, men de første numres temaer er allerede fastlagt. Nr. 1, 2009 vil have overskriften: OL, politik og dansk eliteidræt. Nr. 2, 2009 vil være et temanummer om idræt og ungdom.

Det er allerede muligt at indsende videnskabelige artikler, bearbejdede specialer, essays og debatoplæg til tidsskriftet.

Deadline for indsendelse af abstracts til det første nummer er den 1. september 2008. Bidrag sendes til Rasmus K. Storm, rasmus.storm@idan.dk.

Idrætten skaber nye iværksættere

Parallelt med den klassiske danske forbunds- og foreningsidræt dukker konstant nye iværksættervirksomheder op, der skaber jobs relateret til sportens verden.

Af Martin Hedal, Idrættens Analyseinstitut

Idan har i forbindelse med bogen 'Idræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi' analyseret en række nyere danske virksomheder, der har skabt vækst i sportsøkonomien ved at kombinere idræt med ny teknologi og innovative tanker.

Bogens kapitel 9 kredser om seks udvalgte sportsrelaterede, danske iværksættervirksomheder, som også bliver portrætteret på idan.dk.

Eksport er vigtig

De seks virksomheder har i deres forholdsvis korte levetid gjort sig en række erfaringer med både den danske og den internationale idrætsverden.

En vigtig erfaring er, at den danske sportssektor sjældent er stor nok, hvis en virksomhed skal sikres fortsat vækst og overlevelse. Derfor har samtlige seks virksomheder satset hårdt på eksport. En af de to stiftere af opfindervirksomheden ms2solution, Martin Smith, understreger vigtigheden af eksporten:

"Det har været nødvendigt for vores eksistens. Hvis vi ikke havde haft den eksport, så havde vi nok ikke siddet to her i dag."

Ms2solution har i sin opstart specialiseret sig i produkter til håndbold og fik sit gennembrud med en maskine til effektiv fjernelse af harpiks på håndbolde, men har også netop introduceret et produkt til rengøring af fodboldstøvler. Strategien er her at slå sig på eksport og samtidig konstant at øge volumen af produkter.

Hvor kommer pengene fra?

Dansk idræt beklager sig fra tid til anden over begrænsede midler. Udviklingsinitiativer skydes derfor ofte til hjørnespark. Trods den tendens kan flere iværksættervirksomheder generere indtægter i sportssektoren. En af årsagerne er som nævnt eksport – en anden er, at mange af iværksættervirksomhederne enten tænker i meget store eller meget små indtægter. Enten går de efter de store fisk i sponsor- og medieverdenen, eller også satser de på at opfylde det enkelte individs behov.

Et eksempel på sidstnævnte er virksomheden bag SAS-Ligaens utallige sofastræmere eller Tour de France's sofasportsdirektører. Har man deltaget i et af dagbladet B.T.'s managerspil på nettet, har man sandsynligvis stiftet bekendtskab med navnet Swush.com. Virksomheden med syv

fortsættes...

Swush.com har specialiseret sig i managerspil på nettet baseret på virkelige begivenheder og har oplevet en betragtelig betalingsvillighed for sine produkter.

NYT I IDANS VIDENSBANK

Folkelig gymnastik i den moderne motionskultur

På baggrund af resultater fra forskningsprojektet af samme navn inspirerer denne sidste ud af fem rapporter til gymnastikkens udvikling og indhold.

Bjarne Ibsen og Bo Vestergaard Madsen, CISC, Syddansk Universitet, 2008

Foreninger og integration

En undersøgelse af foreningers vilkår for integrationsarbejde i Københavns Kommune med særligt fokus på de organisatoriske aspekter, som kan virke hæmmende eller fremmende for integrationen af etniske minoriteter i foreningsregi.

Pernille Vibe Rasmussen, CISC, Syddansk Universitet, 2008

Folkesundhedsrapporten Danmark 2007

Eksisterende viden om befolkningens sundhedstilstand og sygelighed er opsamlet i rapporten, som bl.a. belyser faktorer som livsstilssygdomme, inaktivitet og motion.

Statens Institut for Folkesundhedsvidenskab, 2007

Hent rapporter og analyser i vidensbanken på www.idan.dk.

RUNDT OM IDAN

Bog om dansk sportsøkonomi

Idans meget omfattende bog om 'Ildræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi' udkommer den 26. juni på forlaget Samfundslitteratur.

Bogen indkredser og analyserer hele den danske sportssektor lige fra de frivillige foreninger til professionel topfodbold ud fra en økonomisk synsvinkel.

'Ildræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi' rummer et omfattende datamateriale og giver det første samlede overblik over samspillet mellem og betydningen af alle dele af den danske sportssektor. Det gælder lige fra de frivillige foreninger til kommerciel breddeidræt og professionel topfodbold til sportsrelaterede uddannelser, medier, faciliteter, events, sportsudstyr samt sportsrelaterede serviceydelser og produktionsvirksomhed.

Bag bogen står Rasmus K. Storm og Henrik H. Brandt og en række andre medarbejdere fra Idan.

Bogen indgår i en større bogserie om den danske oplevelsesøkonomi, som Copenhagen Business School og forlaget Samfundslitteratur offentliggør den 26. juni.

Læs mere på idan.dk.

LogoPaint har patent på sine 3D-reklamer, der er blevet en eksportsucces. Firmaet har bl.a. den tyske Bundesliga som kunde. (Foto: LogoPaint)

ansatte har specialiseret sig i managerspil på nettet baseret på virkelige begivenheder og har oplevet en betragtelig betalingsvillighed for sine produkter:

"Begrebet managerspil er helt klart noget, der vokser i bevidstheden hos folk. Det er der ingen tvivl om. Vi får flere deltagere, og folk har generelt en øget interesse for det," fortæller partner i Swush.com Ole Christensen.

Swush.com har indtægter i millionklassen primært baseret på mikrobetalinger, når fans sætter deres hold, mens andre i sportsiværksætterbranchen går efter meget færre, men meget større indbetalinger på kontoen.

Professionalisering

Som mange fodbold-, håndbold- og ishockeyklubber har måttet sande, er det nødvendigt med en professionel tilgang til den danske sportssektor, og det gælder i høj grad også hos idrættens iværksættere.

Det er ikke mindst på baggrund af den erkendelse, at reklametæppeeksperten LogoPaint har skabt sin vækst. Firmaet, der ligger i Vejle, har patent på 3D-reklametæpper i en række lande verden over og har blandt andet tjent godt på at have den tyske Bundesliga i fodbold som kunde. Salgs- og marketingdirektør i LogoPaint, Carsten Charmig, forklarer:

"På et eller andet tidspunkt er man nødt til at kigge på det på en anden måde. Og det gjorde vi tilbage i 2003. Professionaliserede det, omstrukturerede det og fik mere fokus på de forskellige kerneområder i virksomheden. Det har så givet resultat både på top og bund."

Konkursen lurar i begyndelsen

Alle entreprenører løber en risiko ved op-

start af ny virksomhed. Det er selvfølgelig ikke anderledes for idrættens iværksættere.

Parken Sport & Entertainment har overtaget majoriteten i virksomheden bag det runde fodboldmål Global Goal. Hvis ikke stifteren Jesper Langhorn havde haft en stædig tro på sit produkt, en god portion tålmodighed og det fornødne held med Parkens involvering, ville han i dag sidde med en gæld på over tre millioner kroner.

Produktet har vist sig at være solidt og holdbart, men forretningen blev ikke kørt professionelt fra starten, og fodboldverdenen skulle bruge en del tid på at tænke rundt i stedet for firkantet:

"Det var ligesom mig, der skulle komme og bevise det, i stedet for at DBU måske havde taget den op meget tidligere i processen," fortæller Jesper Langhorn, som i dag kan glæde sig over, at Global
fortsættes...

Seks portrætter

De seks portrætterede iværksættervirksomheder og deres produkter:

Global Goal: Runde fodboldmål – www.globalgoal.dk

GolfBox: Administrationssystem til golf – www.golfbox.dk

LogoPaint: 3D-reklamebånd – www.logopaint.com

ms2solution: Harpiksrensemaskine mm. – www.ms2solution.dk

Swush.com: Managerspil baseret på virkelige begivenheder – www.swush.com

TracTrac: Tracking via GPS-teknologi – www.tracrac.dk

Idan evaluerer uddannelser

Siden 1988 har Team Danmark tilbudt fire-årige ungdoms- og erhvervsuddannelser på gymnasieniveau.

Nu har Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) med assistance fra Idrættens Analyseinstitut fået til opgave at undersøge, hvordan ordningen fungerer i praksis. De forlængede uddannelser optager årligt cirka 400 elever.

"Gymnasieordningerne er et vigtigt element – ikke mindst for de mange talenter, der i ungdomsårene skal have tid og plads til at afprøve, om de skal satse på elitekarrieren. Men vi skal sikre os, at gymnasieordningerne er tidssvarende og fungerer efter hensigten," siger Team Danmarks direktør, Michael Andersen.

Evalueringen vil bl.a. omfatte en spørgeskemaundersøgelse blandt de knapt 1.600 udøvere, som blev godkendt til de forlængede ungdomsuddannelser i 2001, 2003, 2005 og 2006. Desuden inddrager evalueringen data fra uddannelsesinstitutionerne og specialforbundene.

Idrættens Analyseinstitut vil bl.a. bidrage til evalueringen med viden om dansk eliteidræt.

Goal blandt andet er leverandør til DBU's fodboldskoler.

Kundens behov i centrum

Konstant produktudvikling, eksport og professionel forretningsgang er alle midler til at sikre vækst på længere sigt, men derudover er hemmeligheden bag idrættens succesfulde iværksættere, at de først og fremmest har taget udgangspunkt i kundernes behov.

Det gælder eksempelvis it-selskabet GolfBox, der siden 1999 har udviklet et internetbaseret administrationssystem til golfspillere. Det var golfspillere, der startede firmaet i Silkeborg, og golfbrugere har været med i hele udviklingsprocessen og bidrager løbende med den videre udvikling.

En anden af sportssektorens it-specialister, som Idan portrætterer på idan.dk, er trackingvirksomheden TracTrac. Via GPS-teknologi og specialudviklet software sørger TracTrac for, at publikum kan følge udøverne i svært tilgængelige sportsgrene som sejlsport, løb og orientering på storskærm eller foran computeren via internettet. Men TracTracs direktør Jakob Ødum har som blandt andre Global Goal

Fakta om projektet

Idan offentliggør det næste halve år løbende nyheder og små portrætter om idrættens iværksættere.

Artiklerne er en del af Idans nye projekt 'Idrættens Iværksættere – teknologi og iværksætteri i den danske sportssektor'. Se de første seks portrætter, og læs mere om projektet på idan.dk.

også måttet erfare, at det kan være en udfordring at introducere ny teknologi i idrætsverdenen:

"Selvom sportens verden som regel er rimelig progressiv, så tror jeg også, at den kan være relativt konservativ nogle gange. Hvis man går rundt og er lullet ind i en opfattelse af, at 'vi er svære at formidle – det er svært at komme ud med det her', så skal vi have fat i de folk, som synes, at det kunne være spændende at formidle det – få dem med på vognen."

Idan tager udfordringen op og præsenterer fra i dag på Idan.dk idrættens iværksætters erfaringer - herunder de oplevede potentialer og barrierer. Send gerne kommentarer og input til martin.hedal@idan.dk.

>> KALENDEREN

Krig og Sport i Medierne

25. juni 2008: Forum for Idræt, Historie og Samfund afholder et åbent forsommerarrangement med rundvisning i udstillingen 'Krig og Sport i Medierne' i Politikens Forhal, Rådhuspladsen.

Med lys, tekst og billeder illustrerer udstillingen forholdet mellem sport og politik helt tilbage til OL i 1936 og frem til sommerens forestående OL i Beijing.

Hvordan sport kan bruges som politisk propaganda, er et af hovedtemaerne, når professor Hans Bonde, Institut for Idræt, vil vise gæsterne rundt i udstillingen.

Arrangementet varer fra kl. 17.30-18.30, og deltagelsen er gratis, men tilmelding til Anne Lykke Poulsen på apoulsen@ifi.ku.dk er nødvendig.

Copenhagen Summer School

12.-18. august 2008: Under overskriften 'Body Cultures and Health Discourses' afholder Københavns Universitet sommerskole for primært nuværende eller kommende ph.d.-studerende fra ind- og udland.

På kurset vil deltagerne blive gjort fortrolig med forskellige teoretiske og metodiske tilgange til forskningsområderne kropskultur og sundhed.

En del af forelæsningerne vil være tilgængelige for offentligheden. Det nærmere program bliver offentliggjort snarest på ww.ifi.ku.dk.

Dansk idræt skal lytte mere til de skæve ideer

Kommentar: Danske idrætsorganisationer kunne gøre mere for at bidrage til udviklingen af idrætsrelaterede produkter og koncepter, der skaber nye arbejdspladser. I første omgang kan man begynde med at tænke tanken.

Af Henrik Brandt, direktør, Idrættens Analyseinstitut.

Det er ikke helt fair at kritisere danske specialforbund og idrætsorganisationer for ikke at bidrage nok til at skabe nye produkter, arbejdspladser og vækst i den lille del af det danske erhvervsliv, som udvikler sportsrelaterede produkter og ydelser.

I første omgang fokuserer idrætsorganisationerne naturligvis på at skabe idrætsoplevelser for medlemmerne, og det er de langt hen ad vejen ganske gode til. Men det er alligevel interessant at lege med

tanken om, hvad der kunne komme ud af et mere udviklingsorienteret samarbejde mellem idrætsorganisationer og danske udviklere af sportsrelaterede produkter og ydelser. For sandheden er jo, at nogle skæve ideer vokser sig store og bliver til indbringende produkter, der tilmed ofte styrker oplevelsen eller administrationen af en bestemt idrætsgren. Det sidste er både i idrætsorganisationernes og virksomhedernes interesse.

Idan har identificeret og interviewet en lang række danske 'sportsiværksættere' i arbejdet med Bogen 'Idræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi', der udkommer på forlaget Samfundslitteratur den 26. juni. Ifølge iværksætterne kunne danske idrætsorganisationer i mange tilfælde have

Danskernes motions- og sportsvaner

Siden 1964 har landsdækkende befolkningsundersøgelser sat danskernes motions- og sportsvaner under lup.

'Danskerne motions- og sportsvaner 2007' følger op på de tidligere undersøgelser med de nyeste tal på området. Undersøgelsen er samtidig den mest omfattende af sin art herhjemme.

Undersøgelsen er gennemført i et samarbejde mellem Idrættens Analyseinstitut og Lokale- og Anlægsfonden, DGI, DIF, DFIF, Team Danmark, Friluftsrådet, Kulturministeriet samt Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning.

Rapporten kan både rekvireres i tryk og elektronisk udgave.

Danskernes motions- og sportsvaner 2007 - nøgletal og tendenser

Maja Pilgaard

Idrættens Analyseinstitut

91 sider, ill.

Pris 62,50 + forsendelse (trykt version - gratis pdf til download på www.idan.dk).

Udgivet af Idan,
Idrættens Analyseinstitut

Nummer 17 - 16. juni 2008

Kanonbådsvej 12A
1437 København K
Telefon: 3266 1030
Fax: 3266 1039
E-mail: idan@idan.dk

Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang, journalist
soeren.bang@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
henrik.brandt@idan.dk

Redaktionen er afsluttet den
16. juni 2008.

Foto: Polfoto/Casper Dalhoff

Nye teknologier kan fremme sportsoplevelsen. Ved VM i orienteringsløb i 2006 kunne publikum følge løbernes færd gennem skoven ved hjælp af et dansk udviklet GPS-tracking-system.

hjulpet dem mere på vej blot med positiv interesse og gode råd, men ofte har iværksætterne snarere oplevet ligegyldighed eller modvilje, når de fulde af entusiasme mødte op på forbundskontoret med en skæv idé.

Mødte lukkede døre

Desværre er der et par eksempler på forbund, som hverken forstod eller ville forstå potentialet i gode ideer, som de blev præsenteret for:

Opfinderer af det i dag anerkendte 'runde mål' til træningsformål, Global Goal, måtte til sin forbløffelse kæmpe mod lukkede døre i fodboldverdenen, da han de første gange præsenterede sit runde mål, som i dag er en gedigen salgssucces og hyppigt inventar på DBU's egne fodboldskoler.

Opfinderne af harpiksrensemaskinen 'Pixoff' stødte på lukkede døre hos Dansk Håndbold Forbund, selv om deres produkt kunne løse den største konflikt i hverdagen mellem halinspektører og håndboldspillere, og opfinderne af det såkaldte 3 D Cam Carpet, der rejser sig med tredimensionelle reklamer i tv-billedet, måtte til udlandet, før de fik medvind til deres produkt, som i dag er fast inventar ved mange store sportsbegivenheder over hele verden.

Et eksempel på den modsatte oplevelse er firmaet GolfBox, der i høj grad har kørt et tæt udviklings samarbejde med det norske og danske golf forbund omkring et administrationssystem, der i dag er særdeles populært blandt klubber og individuelle spillere i mange lande.

Der er flere eksempler i den serie om sportens iværksættere, som Idan lancerer på idan.dk i dag. Endnu er området ganske uopdyrket, men noget tyder på, at der ville være basis for at udvikle langt flere danske sportsrelaterede produkter og serviceydelser, hvis man kombinerede erhvervslivets kreativitet og kommercielle tænkemåde med sportsorganisationernes kontakter, knowhow og føling med behovene i de enkelte idrætsgrene.

Her tænkes ikke kun på fysiske produkter, men også på medie-, sponsor- og tilskuerkoncepter, der ligeledes kan bidrage til at sætte skub i de enkelte idrætsgrene og forbund. Idans netop offentliggjorte evaluering af Team Danmarks støttekoncept bekræfter til overmål, at bortset fra en håndfuld forbund er stort set alle danske specialforbund 'blanke' på medie-, sponsor- og tilskuersiden.

Mere udviklingsarbejde

Der er med andre ord plads til meget mere udviklingsarbejde og samarbejde på udviklingsfronten i dansk idræt. Men et bedre og måske endda mere formaliseret samarbejde om udvikling af konkrete produkter og nye koncepter mellem idrætsorganisationer og erhvervsliv – måske som supplement til Lokale- og Anlægsfondens succes på facilitetsområdet - kræver i første omgang, at nogen tør tænke tanken.

Det være hermed gjort!

Vi håber, at artikelserien om sportens iværksættere på idan.dk samt Idans kommende bog om 'idræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi' kan bidrage til at sætte yderligere skub i processen.